

ລົບສຶກອົວຮຽນກໍາຕະຫຼາດ

ອາຣີຢ່າ ຮັງສີໂຢກາສ*

ຈັດການເຮັດວຽກສອນໃນຮະດັບ
ອຸດນະກິດມີຄວາມມີມານີ້ທີ່
ໃນການຈັດການເຮັດວຽກສອນ

ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຮັດວຽກສອນໄດ້
ຮັດວຽກສອນທີ່ຈັດເທົ່ານີ້ສື່ອການເຮັດວຽກສອນຫຼື ອຸປະກອນ
ໃນການຈັດກິຈกรรมການເຮັດວຽກສອນໄວ້ໄດ້
ນັກສຶກຍາໄດ້ເຮັດວຽກສອນເອົາ
ດໍາວາແລະເອກສານ
ປະກອບການສອນ ດ້ວຍຫານໃນບານຕາງໆ ໃນສິນ

ການສອນໄປແກ່ທັນນີ້ ທີ່ຜູ້ສອນ
ທັນນີ້ຈັດທີ່ຫຍຸ້ນໄວ້ສິນທັນ
ໃນການມາການການການການການການການ
ສ່ວນໃຫຍ່ຜູ້ສອນຈະເປັນຜູ້
ສ້າງສ່ວນທີ່ຫຍຸ້ນໄວ້ສິນທັນ
ດ້ວຍຫານເອົາ ແຕ່ດ້ານຫາຜູ້ສອນ
ໄວ້ໄດ້ສ້າງສ່ວນທີ່ຫຍຸ້ນໄວ້ສິນທັນ
ແລະເອກສານ
ດັ່ງກ່າວດ້ວຍ
ຫານເອົາ ແຕ່ຈະ
ໄປທຳສຳເນາ
ຫຍຸ້ນໄວ້ສິນທັນ

*ຜູ້ໜ້າຍຄາສົມຕົວຈາວຍ, ໂປ່ງແກ່ມວິຊາບວນເງານກົມ່ງຄາສົມຕົວ
ສຕາບນ້າງກັງສົງຄາ

งานอันมีลิขสิทธิ์

งานที่จะได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์ต้องเป็นงานสร้างสรรค์ซึ่งอยู่ภายใต้องค์ประกอบดังนี้

1. ต้องเป็นงานสร้างสรรค์ โดยพิจารณาจากบทัญญัติมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2537 ซึ่งบัญญัติว่า “งานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ ได้แก่งานสร้างสรรค์ประเภทวรรณกรรม นาฏกรรม ดนตรีกรรม ...” (ไซยศ เมฆรัชต 2541 : 9) และในมาตรา 4 ได้กำหนดนิยามคำว่า ผู้สร้างสรรค์ไว้ว่า หมายความว่า ผู้ทำหรือผู้ก่อให้เกิดงานสร้างสรรค์อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ งานอันมีลิขสิทธิ์จึงหมายถึงงานสร้างสรรค์ที่มีผู้ทำหรือผู้ก่อให้เกิดงานขึ้น

2. งานสร้างสรรค์ต้องเป็นงานที่มีรูปร่างปรากฏ หรือเป็นงานที่แสดงออกมากให้ปรากฏเห็นในรูปแบบต่าง ๆ อย่างโดยอย่างหนึ่ง ดังนี้

2.1 งานวรรณกรรม หมายถึง งานนิพนธ์ที่ทำขึ้นทุกชนิด เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ ปั๊กถูก ภาษา คำปราศรัย ศุนทรพจน์ และรวมถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วยกฎหมายลิขสิทธิ์ฉบับนี้ได้ให้นิยามคำว่า โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ไว้ว่า หมายถึง คำลั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดที่นำไปใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงาน หรือเพื่อให้ได้รับผลอย่างหนึ่งอย่างใด รวมทั้งภาษาคอมพิวเตอร์ทุกลักษณะ

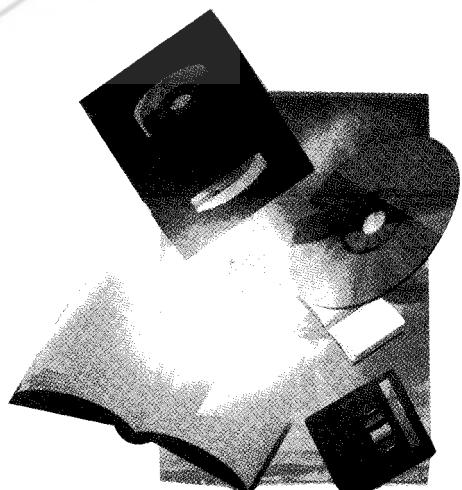
2.2 งานนาฏกรรม หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการทำการเต้น การทำท่า หรือการแสดงที่ประกอบขึ้นเป็นเรื่องราวและรวมถึงการแสดงโดยวิธีเบ็ดเตล็ด

2.3 งานศิลปกรรม หมายถึง งานที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

2.3.1 งานจิตกรรม ได้แก่ งานสร้างสรรค์รูปทรงที่ประกอบด้วยเส้น แสง สี หรือสิ่งอื่นอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันลงบนวัสดุอย่างเดียวหรือหลายอย่าง

2.3.2 งานประติมากรรม ได้แก่ งานสร้างสรรค์รูปทรงที่เกี่ยวกับปริมาตรที่สัมผัสและจับต้องได้

2.3.3 งานภาพพิมพ์ ได้แก่ งานสร้างสรรค์ภาพด้วยกรรมวิธีทางการพิมพ์และรวมถึงแม่พิมพ์หรือแบบพิมพ์ที่ใช้ในการพิมพ์ด้วย

2.7 งานลิ้งบันทึกเสียง หมายถึง งานที่ประกอบด้วย ลำดับของเสียงดนตรี เสียงการแสดง หรือเสียงอื่นใด โดยบันทึกลงในวัสดุไม่ว่าจะในลักษณะใด ๆ ที่สามารถนำมาเล่นซ้ำได้อีก โดยใช้เครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการใช้สตูดิโอ แต่ทั้งนี้ไม่ได้รวมถึงเสียงประกอบภาพยนตร์ หรือเสียงประกอบโฆษณาทัศนวัสดุอย่างอื่น

2.8 งานแพร่เสียงแพร่ภาพ หมายถึง งานที่นำเสนอกล่องทางวิทยุกระจายเสียง การแพร่เสียงและ/หรือภาพทางวิทยุโทรทัศน์ หรือโดยวิธีอื่นที่คล้ายคลึงกัน เช่น เคเบิลโทรทัศน์ การส่งสัญญาณดาวเทียม เป็นต้น

งานที่ไม่ถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์

งานที่ไม่ถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ หมายถึง งานที่กฎหมายรับรองให้ว่าไม่เป็นลิขสิทธิ์ของใครคนใดคนหนึ่ง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ งานที่ไม่ถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มีลักษณะดังนี้

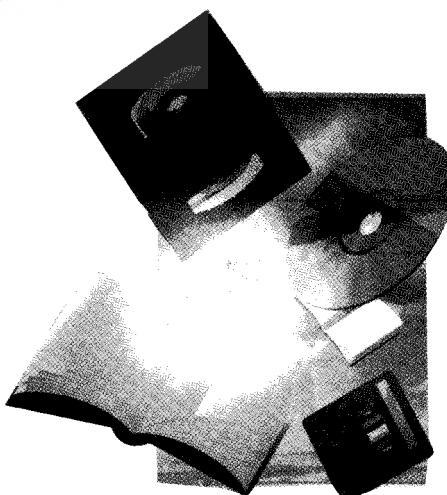
1. ข่าวประจำวัน และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสารที่ไม่ใช่งานในแผนกวารณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

2. รัฐธรรมนูญและกฎหมาย

3. ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใด ของรัฐและของท้องถิ่น

4. คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของทางราชการ

5. คำแปลและการรวมมิšสิ่งต่าง ๆ ตาม ข้อ 1 ถึง 4 ที่กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐและของท้องถิ่นจัดทำขึ้น

7. งานใดที่มีลักษณะเป็นการตัดแปลงงานที่มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์เดิม ให้ผู้ที่ได้ตัดแปลงนั้นมีลิขสิทธิ์ในงานที่ได้ตัดแปลงตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนสิทธิ์ของเจ้าของลิขสิทธิ์เดิมที่ถูกตัดแปลง

8. การนำงานที่มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้มา รวบรวมหรือประกอบเข้าด้วยกันโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ โดยการคัดเลือกหรือจัดลำดับในลักษณะที่ไม่ได้ลอกเลียนงานของบุคคลอื่น ให้ผู้ที่ได้รวบรวมหรือประกอบเข้าด้วยกันนั้นมีลิขสิทธิ์ในงานที่ได้รวบรวม หรือประกอบเข้าด้วยกัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนสิทธิ์ของเจ้าของลิขสิทธิ์เดิมที่มีอยู่ในงานหรือข้อมูลหรือสิ่งอื่นใดของผู้สร้างสรรค์เดิม

9. กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ หรือของท้องถิ่นย่อมมีลิขสิทธิ์ในงานที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยการจ้าง หรือคำสั่ง หรือในความควบคุมของตน เว้นแต่จะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่นเป็นลายลักษณ์อักษร

การโอนลิขสิทธิ์

การโอนลิขสิทธิ์ หมายถึง เจ้าของลิขสิทธิ์อนุญาตให้ผู้อื่นใช้ลิขสิทธิ์คุ้มครองลิขสิทธิ์ได้ หรือกล่าวได้ว่าลิขสิทธิ์สามารถโอนให้แก่กันได้ ดังนี้

1. ในกรณีเจ้าของลิขสิทธิ์ได้อนุญาตให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งใช้ลิขสิทธิ์คุ้มครองลิขสิทธิ์แล้ว ย่อมไม่ตัดสิทธิเจ้าของลิขสิทธิ์ที่จะอนุญาตให้ผู้อื่นใช้ลิขสิทธิ์นั้นได้ด้วย เว้นแต่ในหนังสืออนุญาตได้ระบุเป็นข้อห้ามไว้

2. เจ้าของลิขสิทธิ้อาจโอนลิขสิทธิ์ของตนทั้งหมดหรือบางส่วนให้แก่บุคคลอื่นได้ และจะโอนให้โดยมีกำหนดเวลาหรือตลอดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์ได้ โดยต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือผู้โอนและผู้รับโอน ถ้าไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้ในสัญญา ให้อีกว่าเป็นการโอนมีกำหนดระยะเวลา 10 ปี

3. ผู้สร้างสรรค์งานอันมีลิขสิทธิ์มีสิทธิที่จะแสดงว่าตนเป็นผู้สร้างสรรค์งานดังกล่าว และมีสิทธิที่จะห้ามไม่ให้ผู้รับโอน

การละเมิดลิขสิทธิ์

การละเมิดลิขสิทธิ์ หมายถึง การกระทำด่าง ๆ ที่ขัดต่อ สิทธิ์แต่ผู้เดียวของเจ้าของลิขสิทธิ์ (เชย์ยศ เหมราช 2541 : 15-17) ดังนี้

1. สิทธิ์ของเจ้าของลิขสิทธิ์ ได้กำหนดขอบเขตแห่งสิทธิ์แต่ผู้เดียวของเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานสร้างสรรค์อันมีสิทธิ์ไว้ดังนี้

1.1 ทำซ้ำหรือดัดแปลง ทำซ้ำ หมายถึง การคัดลอก ไม่ว่าโดยวิธีใด เลียนแบบ ทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกเสียงหรือภาพ จากต้นฉบับ จากสำเนา หรือจากการโฆษณาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วน สำหรับการทำซ้ำของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หมายถึง คัดลอกหรือทำสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จากสื่อบันทึกใด ไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานขึ้นใหม่ ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน การดัดแปลง หมายถึง การทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปใหม่ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม หรือจัดองค์งานต้นฉบับในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ โดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานขึ้นใหม่ ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ในงานต่อไปนี้

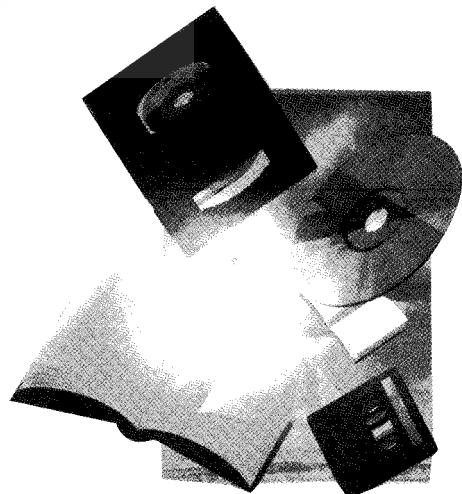
1.1.1 งานวรรณกรรม หมายถึง การเปลี่ยนรูปวรรณกรรม เปลี่ยนรูปวรรณกรรม หรือรูปรวมวรรณกรรมโดยคัดลอกหรือลำดับใหม่

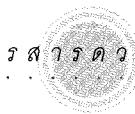
1.1.2 งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หมายถึง การทำซ้ำ เปลี่ยนรูปใหม่ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมโปรแกรม คอมพิวเตอร์ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำขึ้นใหม่

1.1.3 งานนาฏกรรม หมายถึง การเปลี่ยนงานที่ไม่ใช่นาฏกรรมให้เป็นนาฏกรรม ทั้งนี้ไม่ว่าในภาษาเดิม หรือต่างภาษากัน

1.1.4 งานศิลปกรรม หมายถึง การเปลี่ยนงานที่ไม่เป็นรูปสองมิติหรือสามมิติให้เป็นสามมิติหรือสองมิติ หรือหุ่นจำลองจากการต้นฉบับ

1.1.5 งานดนตรีกรรม หมายถึง จัดลำดับเรียบเรียงเสียงประสาน หรือเปลี่ยนคำร้องหรือทำนองใหม่

2.5 ผู้ได้รับแล้วหรือมีเหตุอันควรรู้ว่างานได้ได้ทำขึ้นโดยละเอียดลิขสิทธิ์ผู้อื่น โดยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานนั้นเพื่อหากำไรในกรณีต่อไปนี้

2.5.1 ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย ให้เช่า เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอให้เช่าซื้อ

2.5.2 เมยแพร์ต่อสาธารณชน

2.5.3 แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์

2.5.4 นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

ข้อยกเว้นในการละเมิดลิขสิทธิ์

ข้อยกเว้นในการละเมิดลิขสิทธิ์ หมายถึง การกระทำการต่องานอันมีลิขสิทธิ์แต่ไม่ผิดกฎหมายลิขสิทธิ์ในกรณีต่อไปนี้

1. วิจัยหรือศึกษางานนั้นที่ไม่ใช่กระทำเพื่อหากำไร
2. ใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของตนเองและบุคคลอื่นในครอบครัวหรือญาติสนิท
3. ตีพิมพ์ วิจารณ์หรือแนะนำผลงานนั้นโดยได้แจ้งชื่อเจ้าของลิขสิทธิ์

4. เสนอรายงานข่าวทางสื่อมวลชนโดยแจ้งชื่อเจ้าของลิขสิทธิ์

5. ทำซ้ำ ดัดแปลง นำออกแสดงหรือทำให้ปรากฏเพื่อใช้ประโยชน์ในการพิจารณาของศาล และเพื่อประโยชน์ในการสอน

6. ทำซ้ำ ดัดแปลงบางส่วนของงาน หรือตัดตอน หรือทำบทสรุปโดยผู้สอนหรือสถาบันการศึกษาโดยไม่เป็นการค้ากำไร

7. นำงานนั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการถามและตอบใน การสอน

8. การกล่าว คัด ลอก เลียน หรืออ้างอิงงานบางตอน ตามสมควรจากงานที่มีลิขสิทธิ์ โดยมีการรับรู้ถึงความเป็นลิขสิทธิ์ในงานนั้น ถ้าได้ปฏิบัติตามข้อ 1-7

9. การทำซ้ำโดยบรรณาธิการซึ่งของห้องสมุด ทั้งที่เขียนห้องสมุดของตนและให้ห้องสมุดอื่น หรือการทำซ้ำงานบางตอนตามสมควรให้แก่บุคคลอื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการวิจัยหรือเพื่อการศึกษา โดยไม่เป็นการค้ากำไร

